

Siang Jang 向陽 (Tchaj-wan)

Poválečný básník Siang Jang (Xiang Yang) a průkopník tchajwansky psané literatury své sbírky odvážně publikoval za stanného práva. Proslul inovativními desetiveršími, v nichž mistrně propojil styl venkovské lidové kultury s čínskou literární tradicí a živě a plasticky vykreslil krásy tchajwanské přírody. Básně Sianga Janga silně rezonují s lidovou kulturou, do hloubky propátrávají tchajwanskou identitu a významně obohacují národní literaturu. Zanícení a jedinečný básnický hlas mu přinesly uznání literární kritiky a významné místo v dějinách moderní poezie. Jeho dílo dnes patří k základním opěrným bodům při zkoumání tchajwanské kultury i jazyka a jejich svébytnosti.

básně přeložil Šimon Suk

Horská cesta

když se vítr prožene bambusovými loukami
když se vítr prožene jedlovým lesem
jen fragmenty pohoří se objeví v mlze
překvapeně na sebe hledíme
doprovází nás jalovec šupinatý a pěnišník tchajwanský
kvetoucí na nejzazších místech hor
sluneční svit se plíží mezi listy stromů
modré nebe shlíží na zavodněnou jeskyni, svéhlavé a nezkrotné
hřbety
hor Ta-kuan a Mabolasi
tato horská cesta, mezi četnými pahorky pátrá po vzletnosti a
neochvějnosti
tato horská cesta, mezi četnými pahorky upíráme pohledy
nahoru
hýl vínorudý doráží na chmýří protěže japonské
tmavě zelená majestátní borovice tchajwanská podpírá celé
nebe
v dálce vodopád jako řetěz, zářící hrud' hory
mlha prahnoucí po odchodu i setrvání
horské pásmo v gázových šatech svádí k neopětované lásce
horská cesta vede až sem
řeky Čuo, Kao-pching a Siou-ku-luan nalezly své prameny
úžina je nalevo, oceán napravo
Tchaj-wan stoupá z moře a vášnivě zpívá z vrcholku
Nefritové hory

Objevování □□

□□ se objevil
na zažloutlém a zpuchřelém papíře novin
vydaných roku 1920
na posměvačných rtech dějin
již □□ zmizel
datel už do □□
nic nevytūká
prázdná díry
na lemu její vlající sukně
□□ čeká tiše na vyplnění
rozbouřené vlny za přílivu všude
vyčkávají na
□□ □□
neznalé zmatené

v omezených čtverečcích
□□ prázdné a díraté
portugalští námořníci nazývali □□ Formosou
Holandsko pojmenovalo □□ Zeelandií
Koxinga vyplnil □□ mingským městem míru
dynastie Čching z □□ učinila prefekturu podřízenou provincii

Fu-t'ien

vyvrhelové na □□ založili demokratickou republiku
Japonci na □□ pěstovali ducha období Jamato
a dnes je □□ údajně neoddělitelnou částí čínského těla

v nespočetných symbolech
neznalých a zmatených □□
□□ jsou vším
□□ nejsou ničím
jako když cypřišek formoský v husté mlze
nenachází půdu pod nohama
všichni ptáci spolu soupeří ve vzletání
všechna divoká zvířata soupeří v pronásledování svých stop
objevování □□ se stane potěšením
hledání □□ se změní ve volnočasovou hru

☐☐ se zmnožil
v částečně spáleném
vyhlášení výsledků voleb
publikovaném v zimě roku 1999

☐☐ se objevil
v ☐☐ obklopujících ☐☐
v prázdných a díratých ☐☐

☐☐ pod jménem ☐☐
nakonec půjde tak daleko, až ☐☐ nebude k nalezení

Válečná píseň

kdo to za bílého dne zpívá
burcující a halasnou válečnou píseň
hřmotem bubnů otřásá mrakodrapy zakousnutými do nebe
jež z blankytné oblohy s burácením padají
pomocí záblesků, třpytek a ohňostrojů
maluje pulzující hrud' krvavou rudí růže
a ohněm vystrašené oči suchými hrubými slzami
podmaňuje si černý kouř, temný chlad a šedavý kal
zpoza zářného horizontu, laviny nenávisných záštiplných rot
se ze všech sil snaží očistit zakryté ulice

hřmotný smích dělostřelectva v dáli umírá
déšť kulek hraje na střešních taškách requiem
zbraně třímané mocnými rameny vojáků
krev, jež orá rolnické pustiny
zpuštěnou zemí se rozléhají veselé hlasy kanónů
hladomorem stížený lid se nabaží hostiny prachu a písku
radost přicházející zdaleka přináší naději
lidé si před ruinami tiše zpívají
válečné sdružení skončí ve smrti
mír nakonec také musí pod pláštěm noci přijít shora

Když se svět utiší

když se svět utiší
to promlouvají vzpomínky
za oknem dují poryvy větru
myriády hvězd září na nebi
když se svět utiší
já za probdělé noci vzpomínám na tebe

já za bezesné noci vzpomínám na tebe
vzpomínám, jak jsme se drželi za ruce
a společně kráčeli
světlušky nám svítily na cestu mezi poli
bambusovými háji, mlhou i náhorními plošinami
zurčící potůček o tom stále tichounce vypráví
když se svět utiší

Sněhová závěj

Jeden malý stromek ve sněhu
roní slzy. Jeden dům
se ve sněhu vznáší. Jedno
okno je sněhem u-
nášeno. Jedna židle ve
sněhu bloumá. Jedno
pole se ve sněhu potuluje
. Jedna řeka ve sněhu
mizí. Jeden člověk
ve sněhu, krvácí.

Sníh vedle jednoho malého stromku
roní slzy. Sníh se před jedním
domem vznáší. Sníh
je před jedním oknem u-
nášen. Sníh pod žid-
lí bloumá. Sníh se v
jednom poli potuluje.
Sníh v jedné řece
mizí. Sníh v jednom
srdci člověka krvácí.

Malá zima

malý ptáček žadoní nebesa o pomoc
malý ptáček žadoní zemi o pomoc
nebesa jsou vstřícná
zavěsí pod sebe neprostupná černá mračna, aby jej přivítala
země je velkorysá
rozestře stříbřitý zimní příkrov, aby jej chránil
malý ptáček schoulí svá křídla a klepe se zimou
celičké tělo malého ptáčka se třese
žadoní o pomoc, žadoní o pomoc
nebesa a země se smíchem naslouchají jeho švitoření

malý ptáček musí zachránit nebesa
malý ptáček musí zachránit zemi
nebesa ani nešpitnou
spustí síť, aby využila jeho služeb
země se vůbec nebrání
ustaví vězení, aby jej zajala
malý ptáček obviňuje nebesa
malý ptáček obviňuje zemi
ztratil křídla, jež se stala sněhovými vločkami
sněhové vločky se vznesly a pohřbily jej

Můj švagr, hráč divadla s maňásky

Toho dne se sestra vrátila
přinesla klobásy a ovoce, přinesla mnoho
zábavných věcí, nejvíc mám rád
to, s čím si můj švagr často hraje rukama – maňásky

Toho roku se ve vesnici slavilo narození Nefritového císaře
na náměstí před chrámem se ve spalujícím žáru slunce sušila loupaná rýže
ze všech aktivit, jimiž se uctívá Nefritový císař, jsem nejraději sledoval
maňásky ve hře o spravedlnosti na řekách a jezerech

Můj švagr je z kočovné loutkařské společnosti
mistr hry s maňásky, toho roku
přijela švagrova společnost do naší vesnice zahrát představení o tom
jak za zvuku gongu svrhla severozápadní frakce tu jihovýchodní

Sestra tehdy stále byla
sedmnáctiletá dívka, jednoho dne
přiběhla k scénáristovi společnosti